

ข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอท่าปลา
จังหวัดอุตรดิตถ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2
**Policy Proposal for the Administration of Quality Schools in Tambon
Thapla District, Uttaradit Province Uttaradit Primary
Educational Service Area Office 2**

ชรินทร์ เกิดพุ่ม และ พิมพกา ธรรมสิทธิ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

Charin Kerdphum and Phimpaka Thammasit
Uttaradit Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author, E-mail : kungkingkub@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษามีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัญหา และพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ศึกษาสภาพปัญหา ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล 1 คน ประธานกรรมการสถานศึกษา 1 คน ครูหัวหน้าวิชาการ 1 คน และตัวแทนผู้ปกครอง 1 คน จากโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล 7 โรงเรียน รวม 28 คน และกลุ่มเป้าหมายที่ใช้พัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบาย ได้แก่ ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 จำนวน 1 คน ศึกษาในเทศก์จังหวัดอุตรดิตถ์ 3 คน ประธานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 และ 2 รวม 6 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบบันทึกการประชุมและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาสภาพปัญหา พบว่า ด้านที่ 1 โครงสร้างพื้นฐาน อาคารเรียนไม่เพียงพอ มีสภาพชำรุดทรุดโทรม ไม่มีรถบริการรับ-ส่งนักเรียน และไฟถนนส่องสว่าง ระบบไฟฟ้าภายในอาคารชำรุด ไม่ได้รับการสนับสนุน การติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์ น้ำประปาหมู่บ้านไหลไม่สม่ำเสมอ ระบบน้ำบาดาลชำรุด ขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคในฤดูแล้ง ขาดอุปกรณ์กรองน้ำดื่ม ระบบสัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่เสถียร คอมพิวเตอร์ไม่พร้อมและไม่เพียงพอต่อการใช้งาน ด้านที่ 2 การส่งเสริมการศึกษา ขาดแคลนครูภาษาจีน ขาดอุปกรณ์จัดการเรียนรู้ในรูปแบบของสะเต็มศึกษา ไม่ได้รับงบประมาณจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ ขาดเครื่องมือสอนทักษะอาชีพเพิ่มเติม วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอในการปฏิบัติของนักเรียน โรงเรียนจัดทำเว็บไซต์ของโรงเรียน แต่ขาดการใช้งานที่

หลากหลาย และบุคลากรผู้รับผิดชอบยังขาดความรู้ในการจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียน และด้านที่ 3 ขาดการประสานงานกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน

ผลการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบาย พบว่า 1. ด้านการระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา มีการวางแผนการจัดตั้งงบประมาณแผนปฏิบัติการประจำปี ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ ที่กล้าจะเปลี่ยนแปลง มีเป้าหมายชัดเจนสามารถสื่อสารกับบุคลากรในโรงเรียนให้มองเห็นเป้าหมายเดียวกันได้ และนำบุคลากรในโรงเรียนไปสู่การบรรลุเป้าหมาย ต้องการพัฒนาโรงเรียนให้เกิดคุณภาพและพัฒนาให้นักเรียนให้เก่ง ดี มีความสุข การบริหารจัดการให้มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ 2. ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อสร้างความศรัทธาและความเชื่อมั่นต่อชุมชน วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยเพื่อเป็นฐานข้อมูลในการพัฒนา มีติดต่อประสานงาน ช่วยเหลือ และหมั่นแสวงหางบประมาณจากแหล่งต่างๆ ผ่านโครงการและ 3. ด้านการบริหารจัดการ ต้องมีการขับเคลื่อนนโยบายให้เป็นรูปธรรม จัดสรรงบประมาณสนับสนุนโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: ข้อเสนอเชิงนโยบาย; การบริหารโรงเรียน; โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

Abstracts

The objective of this study was to study the problem and develop policy proposal for the administration of quality schools in Tambon Thapla District, Uttaradit Province, Uttaradit primary educational service area office 2. The target groups used to study the problem were 1 administrator of Tambon quality schools, 1 chairperson, 1 academic head teacher, and 1 parent representative from 7 Tambon quality schools, totaling 28 people. The target group used to develop the policy proposal were 1 director of Uttaradit primary educational service area office, 3 Uttaradit education supervisors, 6 chairmen of Tambon quality schools, Uttaradit primary educational service area office 1 and 2 who were obtained by selective selection. The instruments used were meeting minutes and interview forms. The data was analyzed by content analysis.

The results of the study of the problem found that the first aspect was the infrastructure which was insufficient school buildings, damaged condition, no shuttle buses for students, damaged electrical system inside the building, no solar panels installed, uneven water supply, damaged groundwater system, a shortage of drinking water in the dry season, lack of drinking water filtering equipment, unstable internet signal, and computers were not ready and insufficient to use. The second aspect of education promotion was a shortage of Chinese teachers, a lack of STEM education management equipment, insufficient budget for purchasing materials, a lack of equipment for teaching vocational skills for students to practice, a school website lacking in use, and teachers unable to create a school information system. The third aspect was the lack of coordination with the provincial education office to improve the quality of the school.

The result of policy proposal development found that 1. In terms of mobilizing resources for educational management, planning and setting up budgets, administrators can mobilize a variety of resources to develop students to achieve goals and budget management that is transparent and accountable. 2. In terms of participation in education management, cooperation should be established between educational institutions and communities to build trust and confidence in the development of educational quality. 3. In terms of management, all concerned parties together drive the policy into concrete in order to achieve the goals of Tambon quality schools..

Keywords: Policy Proposal; School Administration; Tambon Quality Schools

บทนำ

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 ได้ทรงพระราชทานพระบรมราโชบายด้านการศึกษาเพื่อมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน ให้ผู้เกี่ยวข้องได้น้อมนำไปปฏิบัติให้บังเกิดผล ซึ่งประกอบด้วย แนวพระบรมราโชบาย 4 ประการ คือ ประการแรก การมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ประการที่สอง การมีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม ประการที่สาม การมีงานทำมีอาชีพ และประการสุดท้ายคือการเป็นพลเมืองดี (สำนักงานศึกษาธิการภาค 17, 2562 : 34-38)

กระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริม และกำหนดหน้าที่ดูแลการจัดการศึกษาทุกระดับทุกประเภท รวมถึงการกำหนดนโยบาย แผนและมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากร เพื่อการศึกษา การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษา ถือว่าเป็นกระทรวงที่มีความสำคัญมากเนื่องจากเป็นองค์กรที่มีหน้าที่โดยตรงในการขับเคลื่อนระบบการศึกษาของประเทศ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการพัฒนาคน ประชากร ทรัพยากรบุคคลของประเทศให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับความมุ่งหมายและหลักการของ การจัดการศึกษาที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ว่าการจัดการศึกษา ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ทั้งนี้ได้กำหนดนโยบายให้หน่วยงานทางการศึกษาในสังกัดได้นำไปเป็นหลักในการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ (สำนักงานศึกษาธิการภาค 17, 2562 : 34-38)

ตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตระหนักใน ความสำคัญการพัฒนา “โรงเรียนคุณภาพ” ในท้องถิ่นชนบทเพื่อให้เกิดความเพียบพร้อมที่จะเป็นต้นแบบ หรือ ศูนย์สาธิตการให้บริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ตลอดจนเป็นศูนย์รวม หรือเป็นแหล่งการเรียนรู้ของชุมชน ทำให้ชุมชนมีส่วนร่วมและเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ เชื่อมมั่นและศรัทธาในการปฏิบัติงานของโรงเรียน และไม่จำเป็นต้องส่งบุตรหลานไปเรียนในเมือง นำไปสู่การลดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง โดยโรงเรียนและชุมชนสามารถ จัดกิจกรรมอันเป็นประโยชน์บริการและเชื่อมความสัมพันธ์กับชุมชนได้อย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ “1 ตำบล 1 โรงเรียนคุณภาพ” เป็นนโยบายที่สอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า “จะไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” โดยมุ่งเน้น

การพัฒนาโรงเรียน ให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามบริบทของตนเอง สร้างโอกาสให้นักเรียนในพื้นที่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ เกิดความเท่าเทียมและครอบคลุมทั่วประเทศ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำด้านการจัดการศึกษาของประเทศนั่นเอง (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560 : 65)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 2 ได้รับมอบหมายนโยบายจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ให้ดำเนินการขับเคลื่อนพัฒนาโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล (1 ตำบล 1 โรงเรียนคุณภาพ) ให้บรรลุตามเป้าหมาย โดยเร่งดำเนินการโครงการให้เป็นรูปธรรมและมีความยั่งยืนสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามบริบทของตนเอง ลดความเหลื่อมล้ำให้เกิดความเท่าเทียมและครอบคลุมทุกพื้นที่ สร้างโรงเรียนให้มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน มีอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เน้นผู้บริหารและครูที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพให้กับผู้เรียน โดยมีจุดเน้นหลัก การพัฒนาคุณภาพ ของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ทั้ง 3 ด้าน คือ โครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมการศึกษา และการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วม ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาขับเคลื่อน โครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 2, 2563 : 25-28)

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตน สิริธกร (2555 : 38) ศึกษาเรื่องผลการดำเนินโครงการโรงเรียนดีประจำตำบลของโรงเรียนพร้าวบูรพา จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าขาดแคลนงบประมาณในการพัฒนาอาคารสถานที่ การปรับปรุงห้องปฏิบัติการต่างๆ ขาดสื่อ ICT ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและต้องการศึกษาสภาพปัญหาและพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบาย การบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรดิตถ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 2 อันนำไปสู่ข้อเสนอเชิงนโยบายในทางการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 2 เผยแพร่ให้แก่โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 2 เขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ และหน่วยงานทางการศึกษาอื่น หรือผู้สนใจในการนำผลการวิจัยในครั้งนี้ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ และมีกระบวนการบริหารโรงเรียนอย่างมีคุณภาพและเป็นระบบ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรดิตถ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 2
2. เพื่อพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรดิตถ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 2

ระเบียบวิธีวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ศึกษาสภาพปัญหา ได้แก่ โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล 7 โรงเรียน โดยแต่ละโรงเรียนมีผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล 1 คน ประธานกรรมการสถานศึกษา 1 คน ครูหัวหน้าวิชาการ 1 คน และตัวแทนผู้ปกครอง 1 คน รวม 28 คน และกลุ่มเป้าหมายที่ใช้พัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบาย ได้แก่ ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 2 1 คน ศึกษาพิเศษจังหวัดอุดรดิตถ์ 3 คน ประธานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 และ 2 รวม 6 คน โดยใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบบันทึกการประชุม แบบ **syndicate** มีลักษณะเพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาข้อมูลของแต่ละโรงเรียน โดยมีกลุ่มเป้าหมาย นำปัญหามาร่วมประชุม พิจารณาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการบริหาร ตามจุดเน้นของโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ทั้ง 3 ด้านคือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมการศึกษา และด้านการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วม

ชุดที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอท่าปลา จังหวัดอุดรดิตถ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 2 โดยนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ และสังเคราะห์จากการศึกษาสภาพปัญหา มาเป็นประเด็นในการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย เพื่อรวบรวมข้อมูลนำไปวิเคราะห์ และสังเคราะห์สรุปเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอท่าปลา จังหวัดอุดรดิตถ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 2

3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา มี 2 ชนิดได้แก่ แบบบันทึกการประชุมและแบบสัมภาษณ์ ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎี และการศึกษาทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 แบบบันทึกการประชุม **syndicate**

แบบบันทึกการประชุมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามกรอบแนวคิดของการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอท่าปลา จังหวัดอุดรดิตถ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 2 มีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือที่เป็นแบบบันทึกการประชุมแบบ **syndicate** แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามากำหนดขอบเขตของเนื้อหาเพื่อดำเนินการสร้างเครื่องมือในครอบคลุมเนื้อหาตามกรอบความคิดของการศึกษาและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

2. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษา สร้างแบบบันทึกการประชุมเสนอร่างเครื่องมือการวิจัยกับอาจารย์ที่ศึกษานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

3. ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดประชุม

3.2 แบบสัมภาษณ์

มีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. จากการเก็บรวบรวมข้อมูลการประชุมกลุ่มแบบ syndicate ทำให้ทราบสภาพปัญหาในการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมการศึกษา และด้านการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วม นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหาเป็นหัวข้อการสัมภาษณ์

2. สร้างแบบสัมภาษณ์ตามกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา และประเด็นที่เป็นสภาพปัญหาจากการวิเคราะห์เนื้อหาในแต่ละด้าน ให้ครอบคลุมการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 โดยใช้ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนนิยามศัพท์เป็นกรอบกำหนด

3. จัดทำร่างแบบสัมภาษณ์นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

4. นำเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ที่นำไปทดลองใช้มาปรับปรุงให้สมบูรณ์ ส่งคำร้องต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ เพื่อขอหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มเป้าหมายตามวัตถุประสงค์การศึกษาข้อที่ 2

5. นำแบบสัมภาษณ์พร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

6. นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา สังเคราะห์เชื่อมโยงกับหลักการและทฤษฎี ตลอดจนสภาพปัญหาการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. แบบบันทึกการประชุม โดยดำเนินการดังนี้

1.1 ผู้ศึกษาดำเนินการแจ้ง ให้ผู้ร่วมการประชุมทราบ พร้อมส่งหัวข้อการประชุมให้ผู้เข้าร่วมประชุมศึกษาก่อนเป็นเบื้องต้น

1.2 ผู้ศึกษาทำการนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ที่ใช้การประชุม ให้ผู้เข้าร่วมประชุมทราบล่วงหน้า

1.3 ขึ้นดำเนินการประชุมกลุ่ม แบบ syndicate เพื่อรวบรวมข้อมูลสภาพปัญหาการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลที่โรงเรียนผาเงือกวิทยาคาร ในวันที่ 27

มีนาคม 2564 โรงเรียนบ้านน้ำหมัน และโรงเรียนท่าปลาอนุสรณ์ 1 ในวันที่ 28 มีนาคม 2564 โรงเรียนน้ำพรา
สามัคคี และโรงเรียนบ้านสี่เสียดำรง ในวันที่ 30 มีนาคม 2564 โรงเรียนนิคมสงเคราะห์ลำน้ำน่าน 1 และ
โรงเรียนอนุบาลท่าปลา (ชุมชนร่วมจิต) ในวันที่ 31 มีนาคม 2564

1.4 ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้จากการประชุมกลุ่ม แบบ syndicate มาวิเคราะห์เนื้อหา พร้อม
สรุปผล เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบข้อมูล

2. ผู้ศึกษาดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาข้อที่ 2

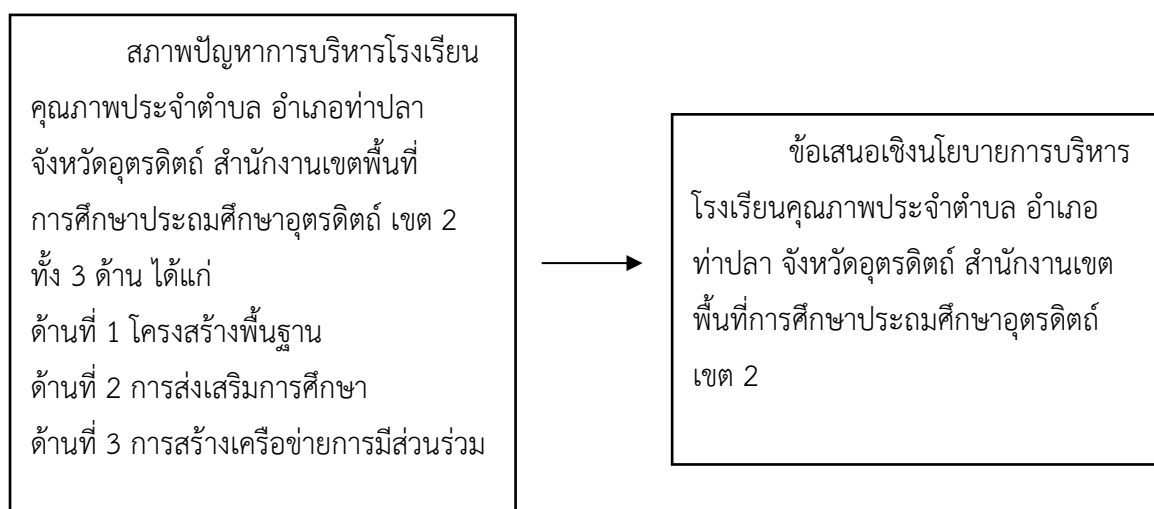
3. ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ สรุป แปลผล เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบข้อมูลเพื่อ
นำไปสู่การพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบาย การบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โดยดำเนินการสัมภาษณ์
ระหว่างวันที่ 3 พฤษภาคม 2564 ถึงวันที่ 8 พฤษภาคม 2564

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์เชิงคุณภาพจากการประชุมกลุ่มย่อย syndicate และ แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยวิเคราะห์
ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล เพื่อนำไปสู่
การพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 ทั้ง 3 ด้าน พบว่า

1.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

1.1.1 อาคารเรียนอาคารประกอบอาคารไม่เพียงพอต่อการใช้งาน และมีสภาพชำรุดทรุดโทรมสมควรแก่การปรับปรุงซ่อมแซมเพื่อให้พร้อมใช้งาน สาเหตุของปัญหาเกิดจากโรงเรียนไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างและปรับปรุงซ่อมแซม

1.1.2 โรงเรียนไม่มีรถบริการรับ-ส่งนักเรียน และไม่มีไฟถนนส่องสว่าง สาเหตุของปัญหาเกิดจากการที่โรงเรียนไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อรถรับ-ส่งนักเรียน และขาดไฟถนนในการส่องสว่างเวลากลางคืน

1.1.3 ระบบไฟฟ้าภายในอาคารมีความชำรุดทรุดโทรม เนื่องจากมีอายุการใช้งานยาวนาน วัสดุอุปกรณ์เสื่อมสภาพ และไม่ได้รับการสนับสนุนเรื่องของระบบพลังงานทางเลือก การติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์ซึ่งสาเหตุของปัญหาเกิดจากการที่โรงเรียนไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในการปรับปรุงซ่อมแซมระบบไฟฟ้า และขาดการสนับสนุน การจัดสรรงบประมาณในการจัดการระบบพลังงานทางเลือก

1.1.4 น้ำประปาหมู่บ้านไหลไม่สม่ำเสมอ ระบบน้ำบาดาลมีความชำรุดทรุดโทรม และการขาดแคลนน้ำอุปโภค บริโภคในช่วงฤดูแล้ง อีกทั้งขาดอุปกรณ์ในการกรองน้ำดื่มที่มีคุณภาพ สาเหตุของปัญหาเกิดจากการขาดแคลนน้ำในพื้นที่ชุมชน ระบบน้ำบาดาลไม่ได้รับการปรับปรุง ดูแลอย่างต่อเนื่อง และไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในการปรับปรุงซ่อมแซมระบบน้ำภายในโรงเรียน

1.1.5 ระบบสัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่เสถียร สัญญาณอินเทอร์เน็ตขาดหายเป็นประจำ สาเหตุของปัญหามาจากสายส่งสัญญาณมีระยะทางไกล ทำให้คุณภาพของสัญญาณลดลง

1.1.6 คอมพิวเตอร์มีสภาพไม่พร้อมใช้งาน และไม่เพียงพอต่อการใช้งาน มีอายุการใช้งานยาวนาน ทำให้การทำงานช้าลง อีกทั้งยังไม่ได้มีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อคอมพิวเตอร์ใหม่ สาเหตุของปัญหาเกิดจากการขาดการบำรุงรักษา ปรับปรุงเครื่องคอมพิวเตอร์ และการจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อคอมพิวเตอร์ใหม่

1.2 ด้านการส่งเสริมการศึกษา

1.2.1 ขาดแคลนครูภาษาจีน สาเหตุของปัญหาเกิดจากการไม่ได้รับการจัดสรรบุคลากรบรรจุแต่งตั้ง และไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ การจ้างบุคลากรทางภาษาจีนและภาษาทางเลือกที่โรงเรียนขาดแคลน

1.2.2 ขาดแคลนอุปกรณ์การจัดการเรียนรู้ในรูปแบบของสะสมเต็มศึกษา สาเหตุของปัญหาเกิดจากแผนปฏิบัติการประจำปี ไม่สอดคล้องกับการจัดหาอุปกรณ์การจัดการเรียนรู้ในรูปแบบของสะสมเต็มศึกษา

1.2.3 ไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆที่ส่งเสริมการเรียนการสอนและทักษะด้านอาชีพเพิ่มเติม วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อการใช้งานในทางปฏิบัติของนักเรียน สาเหตุของปัญหาเกิดจากการไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆที่ส่งเสริมการเรียนการสอนและทักษะด้านอาชีพ

1.2.4 โรงเรียนมีการจัดทำเว็บไซต์ของโรงเรียน แต่ยังขาดการใช้งานที่หลากหลาย และบุคลากรผู้รับผิดชอบยังขาดความรู้ความสามารถในการจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียน สาเหตุของปัญหามาจากการขาดเครื่องมือ เทคนิคอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการจัดทำเว็บไซต์ของโรงเรียน

1.3 ด้านการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม

1.3.1 โรงเรียนมีการประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาและชุมชน แต่ขาดการประสานงานกับศึกษาธิการจังหวัดในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ซึ่งสาเหตุของปัญหาเกิดจากขาดการประสานงาน ขาดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการแสดงผลงานของนักเรียนในระดับจังหวัด

2. ผลการศึกษาการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 โดยผู้วิจัยนำสภาพปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมการศึกษา และด้านการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วม ไปวิเคราะห์แล้วจะทำการร่างข้อเสนอเชิงนโยบาย จากนั้นนำไปสัมภาษณ์ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นำไปวิเคราะห์และสรุปพบว่ามี 3 ด้านดังนี้

2.1 ด้านการระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา จะต้องมีการวางแผนการจัดตั้งงบประมาณในแผนปฏิบัติการประจำปี ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ กล้าที่จะเปลี่ยนแปลง มีเป้าหมายชัดเจนสามารถสื่อสารกับบุคลากรในโรงเรียนให้มองเห็นเป้าหมายเดียวกันได้ และนำบุคลากรในโรงเรียนไปสู่การบรรลุเป้าหมาย ต้องการพัฒนาโรงเรียนให้เกิดคุณภาพและพัฒนาให้นักเรียนไปสู่เป้าหมายในด้านเก่ง ดี มีความสุข อีกทั้งการบริหารจัดการที่ดีทั้งด้านความโปร่งใสและความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้

2.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีการสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน สร้างความศรัทธาและความเชื่อมั่นต่อชุมชน มีการวิเคราะห์ชุมชนให้ลึกซึ้ง สำรวจจุดเด่น จุดด้อย เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการพัฒนา การกำหนดนโยบายเป้าหมายการจัดการศึกษาแก่สถานศึกษา การติดต่อประสานงาน ดูแลช่วยเหลือ กำกับ ติดตาม และหมั่นแสวงหาแหล่งงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ จากหน่วยงาน บริษัท ห้าง ร้านค้า โดยจัดทำในรูปแบบโครงการและกิจกรรม

2.3 ด้านการบริหารจัดการนโยบายโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ต้องมีการขับเคลื่อนนโยบายให้เกิดเป็นรูปธรรม มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนสู่โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล เพื่อให้เกิดการพัฒนา

คุณภาพการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดตั้งเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความเป็นเลิศทางการศึกษา อีกทั้งยังมีการส่งเสริมสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาทักษะอาชีพให้สอดคล้องต่อความต้องการและความสนใจของนักเรียน

แผนภาพที่ 2 การบริหารจัดการนโยบายโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 ทั้ง 3 ด้าน พบว่า

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า อาคารเรียนอาคารประกอบยังไม่เพียงพอต่อการใช้งาน และมีสภาพชำรุดทรุดโทรม สมควรแก่การปรับปรุงซ่อมแซมเพื่อให้พร้อมใช้งาน โรงเรียนไม่มีรถบริการรับ-ส่งนักเรียน และไม่มีไฟถนนส่องสว่าง อีกทั้งระบบไฟฟ้าภายในอาคารมีความชำรุดทรุดโทรม เนื่องจากมีอายุการใช้งานมายาวนาน โดยไม่ได้รับการสนับสนุนเรื่องของระบบพลังงานทางเลือก ได้แก่การติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์ น้ำประปาหมู่บ้านไหลไม่สม่ำเสมอ ระบบน้ำบาดาลมีการชำรุดทรุดโทรม และการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค ในช่วงฤดูแล้ง ขาดอุปกรณ์ในการกรองน้ำดื่มที่มีคุณภาพ และยังมีปัญหาเรื่องระบบสัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่มีความเสถียร รวมถึงคอมพิวเตอร์มีสภาพไม่พร้อมใช้งาน และไม่เพียงพอต่อการใช้งาน คอมพิวเตอร์มีสภาพไม่พร้อมใช้งาน และไม่เพียงพอต่อการใช้งาน มีอายุการใช้งานยาวนาน ทำให้การทำงานล่าช้าลง ทั้งนี้เป็นเพราะการจัดสรรงบประมาณนั้น โรงเรียนไม่ได้บริหารงบประมาณเอง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะเป็นฝ่ายตัดสินใจ และบริหารจัดการงบประมาณเกือบทั้งหมด จะมอบหมายให้โรงเรียนดำเนินการในส่วนงบประมาณค่าวัสดุเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ส่วนค่าครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้างนั้นต้องได้รับการสนับสนุนจากต้นสังกัด อีกทั้งโรงเรียนไม่สามารถที่จะระดมทรัพยากรมาใช้ในการสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานได้ เช่น งบประมาณในการปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเรียน ซ่อมแซมระบบไฟฟ้า เป็นต้น ทั้งนี้เพราะโรงเรียนตั้งอยู่ใน

ชุมชนชนบท ทรัพยากรด้านการเงินในชุมชนหรือในเขตบริการของโรงเรียนมีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอต่อความต้องการและความจำเป็นของโรงเรียน และเหตุผลสำคัญคือ ปัญหาความยากจนของผู้ปกครองนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรวัตร วิริยะพันธ์ (2560 : 124) ศึกษาเรื่องสภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีประจำตำบลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า สภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีประจำตำบลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดอุบลราชธานีทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเข้มข้น ด้านพัฒนาปัจจัยพื้นฐาน ด้านบริหารจัดการบุคลากรครู ด้านจัดเครือข่ายกับโรงเรียนอื่นๆ โดยเน้นการมีส่วนร่วม และด้านการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในอย่างเข้มแข็งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีประจำตำบล ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า 1) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเข้มข้น ควรมีการแลกเปลี่ยนนักเรียนและบุคลากรภายในและต่างประเทศน้อยที่สุด 2) พัฒนาปัจจัยพื้นฐาน ควรมีการจัดสภาพของโรงเรียนให้สะอาด โดยทำห้องเรียนและห้องปฏิบัติการให้มีความน่าอยู่ น่าเรียนมากที่สุด 3) บริหารจัดการบุคลากรครู ผู้บริหารโรงเรียนมีคุณสมบัติในการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบล 4) จัดเครือข่ายกับโรงเรียนอื่นๆ ควรมีเครือข่ายความร่วมมือกับโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ 5) เน้นการมีส่วนร่วม ผู้ปกครองมีส่วนร่วมโดยร่วมแสดงความคิดเห็น ดิชม ให้คำแนะนำการปฏิบัติงานและ 6) ดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในอย่างเข้มแข็ง ซึ่งโรงเรียนมีการประเมินตนเอง พร้อมทั้งการกำหนดแผนปฏิบัติการรายปีและแผนพัฒนาระยะ 4 ปี

2. ด้านการส่งเสริมการศึกษา พบว่า ขาดแคลนครูภาษาจีน ขาดแคลนอุปกรณ์การจัดการเรียนรู้ในรูปแบบของสะสมศึกษา ไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆ ที่ส่งเสริมการเรียนการสอนและทักษะด้านอาชีพ ซึ่งมีไม่เพียงพอต่อการใช้งาน และโรงเรียนมีการจัดทำเว็บไซต์ของโรงเรียน แต่ยังไม่ขาดการใช้งานที่หลากหลาย และบุคลากรผู้รับผิดชอบยังขาดความรู้ความสามารถในการจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียน ทั้งนี้เป็นเพราะเป้าหมายโครงการต้องการให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษามีความพร้อมในทุกด้าน ทั้งสมรรถนะ ศักยภาพ และความสามารถในการบริหารจัดการ มีความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมการบริหาร การจัดการเรียนการสอน สร้างคลังนวัตกรรมการเรียนการสอน คลังความรู้ อย่างเป็นรูปธรรมและมีความยั่งยืน เพื่อให้นักเรียนทุกคนในตำบลได้รับโอกาสและเข้าถึงการบริการ และสวัสดิการทางการศึกษาที่มีคุณภาพและเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา แก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมในท้องถิ่นชนบท ตลอดจนให้นักเรียนมีการพัฒนาด้านสติปัญญา (Intelligence Quotient) ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Quotient) มีทัศนคติ (Attitude) มีพัฒนาการด้านร่างกาย สมวัย (Physical) และมีพัฒนาทักษะชีวิตตามกระบวนการลูกเสือ ปฏิบัติตามค่านิยม 12 ประการ มีคุณลักษณะตามโรงเรียนสุจริต มีความรัก ห่วงแหนและความภูมิใจในชาติ โดยใช้แนวคิดแบบ STAR STEMS และมีคุณธรรมอัตลักษณ์แนวทางโรงเรียนคุณธรรม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อปลูกฝังความเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศไทย (Moral Quotient) สามารถรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงใน

สังคมโลก ใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เมื่อจบการศึกษาทำงานอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน แต่ในการนํานโยบายโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลไปสู่การปฏิบัติ กลับพบว่าโรงเรียนไม่ได้รับการสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาอย่างเพียงพอ ที่จะนำไปใช้ในการบริหารจัดการให้บรรลุตามเป้าหมายของนโยบาย ไม่ว่าจะเป็นครูที่จัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาจีน หรือภาษาทางเลือกที่ตรงกับความต้องการของนักเรียน วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือที่จะใช้สำหรับกิจกรรมเพิ่มเติมศึกษา เป็นต้น ในขณะที่เดียวกันโรงเรียนที่ไม่สามารถที่จะระดมทรัพยากรได้ด้วยตนเอง เพราะภาวะเศรษฐกิจที่เกิดการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา (COVID-19) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริมนต์ ละมุล (2559 : 64) ศึกษาเรื่อง การระดมทรัพยากรเพื่อใช้ในการบริหาร การศึกษาของโรงเรียนบ้านบุ ตำบลตาจ่ง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า สภาพการระดมทรัพยากรทางการศึกษาพบว่า ด้านบุคคลพบการ ระดมทรัพยากรโดยการจ้างครูผู้เชี่ยวชาญแต่ละด้านเป็นรายชั่วโมง รายปี และการเชิญภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็น วิทยากร ด้านเงินพบการระดมทรัพยากรโดยการให้เช่าพื้นที่เพาะปลูก การขอรับบริจาค การจัดผ้าป่า การศึกษา การขายขยะรีไซเคิล และจัดตั้งกองทุนสวัสดิการกั๊ยมดอกเบ๊ยต่ำสำหรับครูและบุคลากรทางการ ศึกษา ด้านวัสดุอุปกรณ์พบการระดมทรัพยากรโดยการขอรับบริจาคจากผู้ปกครอง ศิษย์เก่า และได้มีการ จัดทำอุปกรณ์โดยครูและนักเรียน และด้านการบริหารจัดการพบการขอความร่วมมือจากคณะกรรมการ สถานศึกษา ผู้นำชุมชน ผู้ปกครองร่วมกันเข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือสนับสนุน ส่วนปัญหาในการระดม ทรัพยากรทางการศึกษา พบว่า ด้านบุคคลเกิดจากการขาดการสำรวจบุคลากรที่ตามสภาพจริง ขาดการ กำหนดคุณสมบัติของครูภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ต้องการ ขาดการประเมินผลบุคลากร ขาดทักษะในการถ่ายทอด ความรู้และประสบการณ์ ด้านการเงินเกิดจากการขาดความพร้อมในการจัดทำข้อมูลแหล่งงบประมาณจาก ภายนอก ขาดการมีส่วนร่วมของกรรมการสถานศึกษา ด้านวัสดุอุปกรณ์เกิดจากการสำรวจความต้องการ ขาดการกำหนดลำดับความสำคัญและความจำเป็น และขาดการระดมความคิด และด้านการบริหารจัดการเกิด จากการขาดการสำรวจ วิเคราะห์ การวางแผน กำหนดเป้าหมายและนโยบายในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ขาดเทคโนโลยี ไม่ติดตามผล และแนวทางในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาพบว่า ด้านบุคคลต้องมีการ สำรวจอัตรากำลัง เชิญครูภูมิปัญญาท้องถิ่น ขอความร่วมมือจากสถาบันการศึกษา ด้านการเงินต้องมีการจัดทำ โครงการเพื่อขอรับการสนับสนุน และจัดทำโครงการเกษตร โครงการหนึ่งโรงเรียนหนึ่งผลิตภัณฑ์ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ต้องเชิญครูภูมิปัญญาท้องถิ่นมาช่วย ใช้วัสดุอุปกรณ์ในท้องถิ่น และขอรับบริจาคจากหน่วยงานอื่นๆ และด้านการบริหารจัดการจัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน มีการสร้างขวัญกำลังใจให้กับครู เอา ใจใส่คุณภาพการศึกษาของโรงเรียน และการนำท้องถิ่นมาให้ความรู้กับนักเรียน ด้านการเงินสามารถจัดทำ บัญชีรายรับรายจ่าย การซื้อวัสดุอุปกรณ์ ค่าตอบแทนครูภูมิปัญญาท้องถิ่น ค่าสาธารณูปโภค ด้านวัสดุอุปกรณ์ ฝ่ายบริหารสามารถจัดหาวัสดุอุปกรณ์ประจำห้องและด้านการบริหารจัดการ สามารถจัดหาเครื่องอำนวยความสะดวก ติดต่อประสานงานในหน่วยงานและภายนอกหน่วยงาน

3. ด้านการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม พบว่า โรงเรียนมีการประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาและชุมชน แต่ขาดการประสานงานกับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ทั้งนี้เป็นเพราะสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่เกิดขึ้นใหม่ตามนโยบายการบริหารโครงสร้างทางกระทรวงศึกษาธิการในส่วนภูมิภาคซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในด้านการพัฒนาการศึกษาโดยประสานและบูรณาการการพัฒนาคุณภาพทุกระดับ ทุกประเภทรูปแบบ คณะกรรมการที่มาจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน สังคมและประชาชน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกด้านต่างๆที่เกี่ยวข้องแก่หน่วยงานด้านการศึกษา เพื่อให้มีการพัฒนาหรือยกระดับมาตรฐานขีดความสามารถหรือประสิทธิภาพแต่การปฏิบัติงานตามบทบาทของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกลับพบปัญหาในหลายๆด้านอาทิเช่นปัญหาด้านบุคลากรในสำนักงานที่มีไม่เพียงพอต่อความต้องการ อัตรากำลังต่อผู้รับบริการ ไม่มีประสบการณ์ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการนิเทศการทำงานที่เกิดความซ้ำซ้อน โดยเฉพาะปัญหาบุคลากรมีน้อย ไม่เพียงพอจึงทำให้การปฏิบัติหน้าที่ไม่ครอบคลุม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธกรพิไล วงศ์ละ (2560 : 93) ศึกษาเรื่องการประเมินโครงการโรงเรียนดีประจำตำบลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 4 พบปัญหาการดำเนินงานตามโครงการได้แก่ ความพร้อมของโรงเรียนก่อนดำเนินโครงการ ในด้านวัสดุอุปกรณ์อาคารห้องเรียนห้องปฏิบัติการบุคลากรงบประมาณสนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนการระดมทุนจากหน่วยงานองค์กรต่างๆและกิจกรรมที่ให้องค์กรบริหารส่วนตำบลเข้ามามีส่วนร่วมปรับปรุงพัฒนาโรงเรียน

ข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 มี 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา พบว่า มีการวางแผนการจัดตั้งงบประมาณในแผนปฏิบัติการประจำปี ผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ กล้าที่จะเปลี่ยนแปลง มีเป้าหมายชัดเจนสามารถสื่อสารกับบุคลากรในโรงเรียนให้มองเห็นเป้าหมายเดียวกันได้ และนำบุคลากรในโรงเรียนไปสู่การบรรลุเป้าหมาย ต้องการพัฒนาโรงเรียนให้เกิดคุณภาพและพัฒนานักเรียนไปสู่เป้าหมายในด้านเก่ง ดี มีความสุข อีกทั้งการบริหารจัดการที่ดีทั้งด้านความโปร่งใสและความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ทั้งนี้เป็นเพราะพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 ได้ให้แนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาไว้ในหมวด 8 ตั้งแต่มาตราที่ 58-62 ไว้ดังนี้มาตรา 58 ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สิน ทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น และต่างประเทศมาใช้ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาโดยอาจจัดเก็บภาษีเพื่อการศึกษาได้ตามความเหมาะสม ดังนั้นการระดมทรัพยากรเพื่อใช้ในการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล จึงต้องดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารโรงเรียนโดยพยายามจัดหาทรัพยากรมาใช้ในการดำเนินกิจกรรม การดำเนินกิจกรรมจำเป็นต้องใช้ทรัพยากร ไม่ว่าจะเป็นคน เงิน วัสดุ หรือสิ่งใดๆ หากไม่มีทรัพยากรแล้วการดำเนิน

กิจกรรมก็ไม่สามารถดำเนินไปได้หรือหากได้รับทรัพยากรไม่เพียงพอกิจกรรมหรือภารกิจที่ดำเนินนั้น อาจทำได้แต่ขาดประสิทธิภาพ เช่น การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนถ้าหากโรงเรียนได้รับการจัดสรรงบประมาณ และวัสดุ ทางการศึกษาไม่เพียงพอ การจัดการเรียนการสอนก็ไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร ดังนั้นการระดมทรัพยากร ที่มีประสิทธิภาพสูง สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของโรงเรียนคุณภาพ ประจำตำบล สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจิตร บุตรสุนทร (2561 : 36) ศึกษาเรื่องปัญหาและแนวทางการ พัฒนาการพัฒนาการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต1 พบว่า ปัญหาการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารการศึกษาใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต1 พบปัญหาโดยรวมอยู่ใน ระดับมากเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้าน การบริหารจัดการ รองลงมา ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านเงินทุนหรืองบประมาณตามลำดับ ส่วน ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความต้องการ ให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในเรื่องของการเก็บรวมข้อมูลสถิติจากการระดมทรัพยากรที่สถานศึกษาได้อย่าง เป็นระบบ เพื่อต่อการค้นหาและปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็วและคุณภาพสูงสุด อีกทั้งการฝึกฝนให้ผู้บริหารมี การวิเคราะห์ และการดำเนินงานด้านการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาให้เป็นระบบ ซึ่งการปฏิบัติงานภายใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารมีความรู้ ความสารถ ในการบริหารงานที่ดี มีเหตุ มีผล สามารถแยกแยะความถูกต้อง สำหรับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาทุกคนได้อย่างเท่าเทียมกัน และการ สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จำนวน 7 คน สรุปได้ว่าผู้บริหารต้องให้ความสำคัญมากที่สุด คือ ในเรื่องความประสานความร่วมมือจากบุคลากรต้นสังกัด สถานศึกษาและหน่วยงานอื่นที่มีความรู้ ความสามารถและมีความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆมาให้ความรู้ความ เข้าใจแก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษา อีกทั้งการกำหนดนโยบายด้านการจัดหาบุคลากร ผู้เชี่ยวชาญหรือ ผู้ทรงคุณวุฒิทางภูมิปัญญาท้องถิ่นมาถ่ายทอดประสบการณ์และควมมีการจัดทำรายงานผลการประเมินการ ระดมทรัพยากรบุคคลให้ผู้ปกครอง ชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องรับทราบผลอย่าง สม่าเสมอ เพื่อจะทำให้การระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

2. ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พบว่ามีการสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา กับผู้ปกครองและชุมชน สร้างความศรัทธาและความเชื่อมั่นต่อชุมชน มีการวิเคราะห์ชุมชนให้ลึกซึ้ง สำรวจ จุดเด่น จุดด้อย เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการพัฒนา การกำหนดนโยบายเป้าหมายการจัดการศึกษาแก่สถานศึกษา การติดต่อประสานงาน ดูแลช่วยเหลือ กำกับ ติดตาม และหมั่นแสวงหาแหล่งงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ จาก หน่วยงาน บริษัท ห้าง ร้านค้า โดยจัดทำโครงการที่มีประสิทธิภาพ ในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนทั้งนี้เป็ นเพราะสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีนโยบายให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัด

การศึกษาโดยเข้ามามีส่วนร่วม 5 ลักษณะได้แก่ การมีส่วนร่วมในการวางแผนหมายถึงการร่วมกันในการแสดงความคิดเห็นการวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของปัญหา การกำหนดแนวทางการดำเนินงานหน้าที่ความรับผิดชอบ การใช้ทรัพยากรและกำหนดวิธีการติดตามและประเมินผล การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการหมายถึงการที่ทุกฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากร การบริหารงาน การประสานงาน ความรับผิดชอบงานและการขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอก การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง การร่วมกันปรึกษาหารือกำหนดความต้องการจัดลำดับความสำคัญในการตัดสินใจทั้งระดับนโยบายระดับบุคคลโดยการตัดสินใจนั้นแบ่งออกเป็นการตัดสินใจในช่วงเริ่มต้นการตัดสินใจในช่วงวางแผนและการตัดสินใจในช่วงปฏิบัติตามแผนการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์หมายถึงการร่วมรับผลประโยชน์เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแม้กระทั่งผลที่เกิดขึ้นทางลบบนพื้นฐานของความเท่าเทียมกันของบุคคลและสังคมและการมีส่วนร่วมในการประเมินผลหมายถึงการมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบว่าการดำเนินงานมีความก้าวหน้าหรือไม่ประเมินว่าการดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่และประเมินสรุปผลการดำเนินงานที่สถานศึกษาจัดขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ กอบกุล การควรคิด (2561 : 204) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของเขต 1 พบว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของเขต 1 โดยรวมและรายด้านมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากเรียงจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกได้แก่ด้านงานงบประมาณ ด้านงานวิชาการ และด้านการบริหารงานบุคคลตามลำดับผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของเขต 1 พบว่าสถานภาพและเพศที่ต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ในเชิงสถานภาพตัวแทนประธานกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้านจะมีส่วนร่วมในการบริหารทั่วไปและด้านวิชาการมากที่สุด ในขณะที่ตัวแทนผู้ปกครองซึ่งมีส่วนร่วมในระดับมากจะมีส่วนร่วมในด้านงบประมาณมากที่สุดในเชิงตัวแปรด้านเพศ เพศชายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะมีส่วนร่วมในด้านบริหารทั่วไปมากที่สุด ในขณะที่เพศหญิงมีส่วนร่วมในระดับมากซึ่งเมื่อพิจารณารายด้านจะมีส่วนร่วมในด้านงบประมาณมากที่สุด

3. ด้านการบริหารจัดการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ต้องมีการขับเคลื่อนนโยบายให้เกิดเป็นรูปธรรม มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนสู่โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดตั้งเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความเป็นเลิศทางการศึกษา อีกทั้งยังมีการส่งเสริมสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาทักษะอาชีพให้เพียงพอต่อความต้องการ ทั้งนี้เป็นเพราะโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลเป็นแนวคิดในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมีความสำคัญสูงสุดในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาโรงเรียนในท้องถิ่นชนบท โรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล จึงเปรียบเสมือนการได้รับโอกาสการยกย่องเชิดชูเกียรติยศและความรุ่งโรจน์ที่ จะมุ่งเน้นการพัฒนาให้เป็นหนึ่งในระดับตำบลมีความเข้มแข็งและมีความพร้อม

ในการบริการทางการศึกษาตามนโยบาย 1 ตำบล 1 โรงเรียนคุณภาพ (สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์ 2562 : 1) ดังนั้นจึงต้องมีการบริหารจัดการให้มีความเข้มแข็งมีประสิทธิภาพและมีความพร้อม ในการพัฒนาด้วยคุณธรรม จริยธรรม งานอาชีพ และสุขภาพอนามัย สามารถให้บริการแก่นักเรียนและชุมชน อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มโอกาส การเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาโดยให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการ ขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โดยคัดเลือกโรงเรียนระดับประถมศึกษาที่มีคุณสมบัติตามที่ กระทรวงศึกษาธิการกำหนดคือเป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ที่มีความ พร้อมเข้าร่วมการพัฒนาตั้งอยู่ในพื้นที่ที่เป็นศูนย์กลางของชุมชน การคมนาคม และการสื่อสารสะดวกมีพื้นที่ เพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมต่างๆ สามารถรองรับการเพิ่มจำนวนนักเรียนได้ในอนาคตรวมถึง องค์ประกอบส่วนท้องถิ่นและชุมชนยินดีให้ความร่วมมือและสนับสนุน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการ บริหารจัดการโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง และผ่านการพิจารณาคัดเลือกกลั่นกรองให้เห็นชอบผ่าน กระบวนการประชาคม 3 ระดับคือระดับตำบล ระดับอำเภอ และระดับจังหวัด ตามลำดับ สอดคล้องกับ งานวิจัยของ รินแก้ว มาตย์วังแสง (2561 : 82) ศึกษาเรื่องแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานโครงการ โรงเรียนดีประจำตำบล ตามทัศนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมาเขต 6 พบว่าแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีประจำตำบล ตามทัศนะ ของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 6 โดยภาพรวมคือควรมี การประชุมปรึกษาหารือสร้างแรงจูงใจแก่คณะกรรมการสถานศึกษาผู้ปกครองชุมชนและภาคีเครือข่ายได้เข้า มามีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับนักเรียนมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้ฝึกปฏิบัติมากขึ้นออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน และตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการการศึกษาโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 2

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

จากงานวิจัยพบว่าการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลในด้านของโครงสร้างพื้นฐาน ยังขาดแคลนและไม่เพียงพอ เช่นระบบไฟฟ้า น้ำประปา ห้องเรียน อาคารเรียน ดังนั้นโรงเรียนควรรายงานต่อ ต้นสังกัดเพื่อให้ความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วนพร้อมทั้งโรงเรียนมีการระดมทรัพยากร เพื่อเป็นการช่วยเหลือ ตนเองเป็นเบื้องต้น

เอกสารอ้างอิง

- กอบกฤษ การควรคิด. (2561). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พักรพีโล วงศ์ละ. (2560). *การประเมินโครงการโรงเรียนดีประจำตำบลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 4*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาวิจัยและการประเมินผลการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- รัตนา สิทธิกร. (2555). *ผลการดำเนินโครงการโรงเรียนดีประจำตำบลของโรงเรียนพรวนบุรี จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รินแก้ว มายังวังแสง. (2561). *การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีประจำตำบลตามทัศนะของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- วรวัตร วิริยะพันธ์. (2560). *สภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีประจำตำบลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดอุบลราชธานี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- วิจิตร บุตรสุนทร. (2561). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ศิริมนต์ ละมุล. (2559). *การระดมทรัพยากรเพื่อใช้ในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนบ้านบุตาบดตาง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3*. วิทยานิพนธ์บัณฑิตศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์. (2562). *การประชุมเชิงปฏิบัติการผู้อำนวยการโรงเรียนในโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานศึกษาธิการภาค 17. (2562). *รายงานผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานตาม พระบรมราชโบายด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 สู่การปฏิบัติในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 17*. พิษณุโลก: สำนักงานศึกษาธิการภาค 17.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2. (2563). *แผนงานโครงการงบประมาณปี 2563*. อุตรดิตถ์: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2.
- สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *รายงานผลการดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีประจำตำบล*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน: กระทรวงศึกษาธิการ.